

Pericopa Emor - Haftara: Rolul preoților (cohanim) după profetul Ezechiel din Haftara - [anul 5783]

Haftara la pericopa Emor este din cartea lui Ezechiel 44:15-31 și începe cu versete despre rolul preoților în templu: „Dar preoții levitici, fiii lui Țadok, care și-au îndeplinit îndatoririle față de sanctuarul meu când fiii lui Israel rătăceau departe de mine, se vor apropia de mine să-mi slujească ... ei vor intra în sanctuarul meu, ei se vor apropia de masa mea ca să-mi slujească și ei își vor îndeplini îndatoririle față de mine” (Ezechiel 44:15-16).

În continuarea, după descrierea regulilor legate de hainele preoților, interdicția de a rade părul, de a bea vin și restricțiile președinților care se aplică și lor, Ezechiel subliniază din nou: „Ei îl vor învăța pe poporul meu să facă deosebire între ce este sfânt și ce este nesfânt și îl vor face să cunoască deosebirea dintre ce este impur și ce este pur. Și la ceartă (neînțelegere) ei să stea să judece; pe baza dreptului meu să judece și învățăturile (Torot) și legile mele în legătură cu toate sărbătorile să le respecte, și Șabaturile mele să sfințească” (Ezechiel 44:23-24).

În acest fragment profetic scurt, Ezechiel subliniază din nou că preoții sunt cei care au îndeplinit îndatoririle față de Dumnezeu în trecut și ei vor fi cei care vor îndeplini această sarcină și în viitor. Ezechiel le încredințează preoților o gamă întreagă de responsabilități: jertfele, învățătura poporului, judecata și păzirea Toraei. De ce Ezechiel încredințează preoților atâtea obligații de conducere și nu apelează la alți demnitari? De ce el nu fixează în nucleul muncii preoților lucrarea din templu ci stabilește învățătura poporului?

Răspunsul la aceste întrebări va explica legătura între capitolele 40-48 din cartea lui Ezechiel, în care profetul prezintă viziunea lui al viitorului templu și profețiile lui de mustrare. Templul viitor din viziunea lui Ezechiel este diferit de cel care exista în zilele lui. Diferența era atât exterioară - forma templului cât și esențială - accesibilitatea poporului la templu, mai ales împărțirea responsabilităților între grupurile conducătoare diferite și legătura lor cu templul. Conform faptelor poporului și ale liderilor lor în prezent Ezechiel a stabilit criteriile lui pentru modul implicării lor în templul viitor.

Faptele grave săvârșite în perioada lui Ezechiel sunt fapte care cauzează impuritatea. Responsabilii sunt poporul israelian (numit de Ezechiel „casa lui Israel”) și regii Israelului: „Și ei, casa lui Israel, ei și regii lor, nu vor mai pângări sfântul meu nume cu furtivitatea lor și cu cadavrele regilor lor când aceștia mor ... au pângărit sfântul meu nume cu lucrurile dezgustătoare pe care le-au făcut” (Ezechiel 43:7-8). În urma păcatelor poporului și al conducătorilor lui, nu vor putea în templul care va fi în viitor să aducă jertfe, iar regii nu vor avea niciun rol în acest templu. Postul lor de rege va fi înlocuit cu postul de „președinte”, al cărui rol în templu va fi să continue legătura între Dumnezeu și poporul său prin locul său în templu, aducerea jertfelor etc. (Ezechiel cap. 46). În templul viitor se schimbă și rolul leviților în templu. Ezechiel acuză leviții că ei au păcălit poporul și au slujit oameni care au venit la templu ca să provoace idolatrie (Ezechiel 44:12-13): „Pentru că ei (leviții) îi slujeau acestuia înaintea idoloilor lor de baligă și au devenit pentru casa lui Israel o piedică de neleguire, de aceea mi-am ridicat mâna împotriva lor ... și își vor purta neleguirea. Nu se vor mai apropia de mine să-mi fie preoți și să-mi slujească și nu se vor mai

apropia de niciunul dintre lucrurile sfinte, de lucrurile prea sfinte; își vor purta umilirea și abominațiunile pe care le-au făcut”.

Leviții, în ciuda poziției lor înalte, nu și-au asumat niciun simț de răspundere față de popor. Ca atare ei vor sluji în templu, dar nu vor primi niciuna din sarcinile preoților: „Și-i voi face să-și îndeplinească îndatoririle față de Casă, la tot serviciul acesteia și la tot ce trebuie să se facă în ea” (Ezechiel 44:14).

Preoții și ei s-au abătut de la rolul lor inițial, care era în momente de criză în afară de munca din templu să învețe poporul poruncile Toraei. Faptele preoților din zilele lui el le descrie în felul următor: „Preoții ei îmi violează Toraua mea și continuă să-mi profaneze locurile sfinte, ei nu fac nicio deosebire între sfânt și profan, nu fac cunoscută diferența între pur și impur și își ascund ochii de Șabaturile mele, iar eu sunt profanat în mijlocul lor” (Ezechiel 22:26). Acești preoți care s-au abătut de la rolul lor și nu au fost în stare să îndrume poporul în orele cele mai grele (cu toate că nu-i acuză de inducere în eroare), nu vor avea niciun rol în viitorul templu. Se pare că ar fi vorba de preoții din urmașii lui Itamar. Doar preoții din sămânța lui Țadok, care au urmat cu fidelitate Casa lui David, au fost devotați Casei lui David și au urmat căile Domnului și în momente de criză – ei vor fi aceia care vor sluji în templul viitor a lui Ezechiel: „Dar preoții levitici fiii lui Țadok, care și-au îndeplinit îndatoririle față de sanctuarul meu când fiii lui Israel rătăceau departe de mine, se vor apropia de mine să-mi slujească” (Ezechiel 44:15). În felul acesta templul viitor este protejat de impuritățile care existau în templu în zilele lui Ezechiel.

Ezechiel accentuează rolul extrem de important pe care preoții îl vor îndeplini în viitor, la fel ca în trecut și în prezent, să învețe poporul să urmeze căile lui Dumnezeu. Nu este de mirare că Ezechiel, care el însuși este cohen (preot) care nu reușește să-și îndeplinească sarcinile de preot în templu fiind în exil, subliniază importanța copleșitoare a preoților de a servi ca dascăli poporului – rol pe care el îl îndeplinește și în exil. Această îndatorire a preoților este îndrumarea poporului, învățarea lui să observe diferența între bun și rău – înainte de efectuarea ritualelor. Cauza distrugerii primului templu nu a fost lipsa de ritualuri, ci ignorarea poporului la slujirea Domnului și devotamentul față de Toraua lui. Ezechiel repetă și pune în evidență rolul preoților de a învăța poporul „să facă deosebire între sfânt și profan și între pur și impur ... prin legile mele îl voi judeca și Toraua mea și legile mele în toate sărbătorile mele vor fi îndeplinite și Șabaturile mele vor fi sfințite” (Ezechiel 44:23-24).

[Aceste descrieri ale lui Ezechiel sunt doar o verigă în lungul proces de dezmembrare a rolurilor cruciale îndeplinite de preoți în vremea lui Moșe, ca și a lui David, până la desființarea finală a acestei instituții după distrugerea celui de al doilea templu.](#)